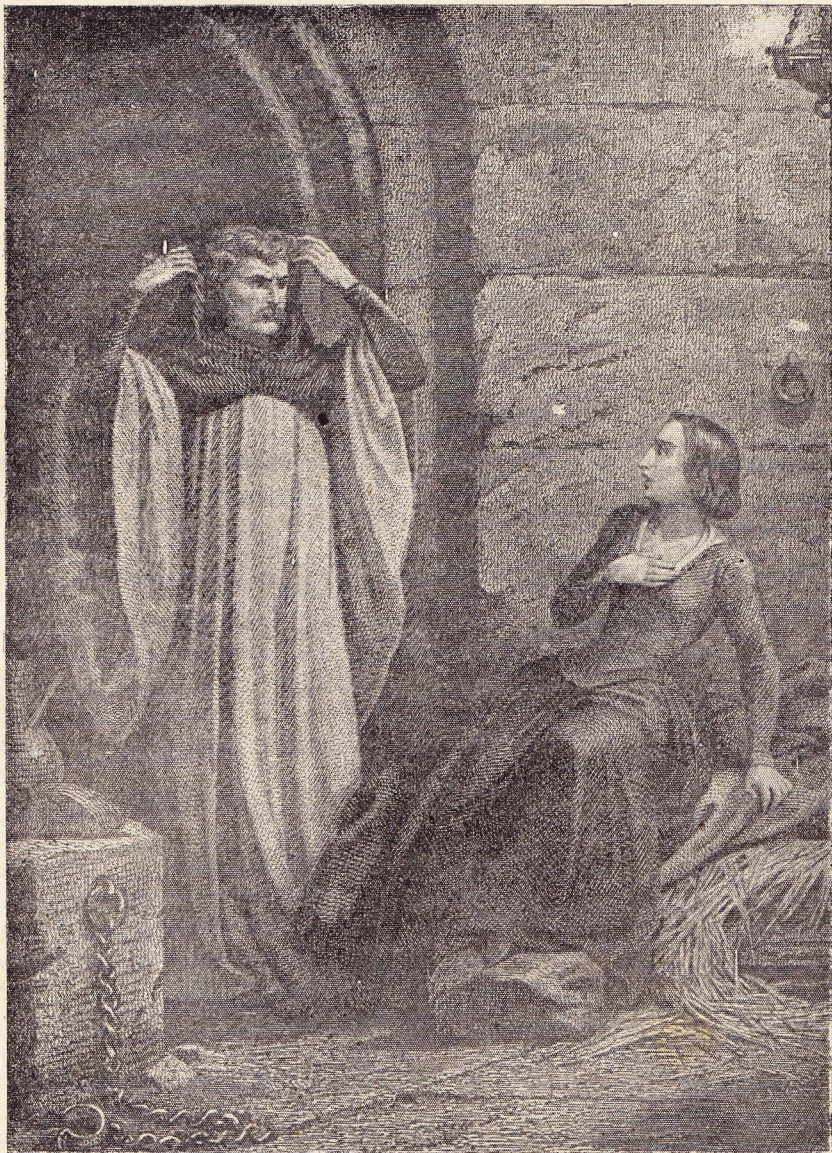

— Mijnheer, riep ze, de jonkvrouw is terug.

Ze kreeg nog geen antwoord en herhaalde luider haar bericht. Eindelijk kwam de gierigaard bevend te voorschijn. Zijn gelaat was van angst verwrongen.

Herkent ge mij ? (blz. 460).

- Zijn er soldaten ? vroeg hij fluisterend.
- Wel neen ! Maar Agneta is weer hier ?
- Agneta ! En is ze alleen ?
- Ja. Jonker van Dillen bracht haar, doch reed dadelijk heen.

— Van Dillen ! Die doet met Isegrim mee... O, zeker beloert hij mijn woning ! Ik ben de ongelukkigste mensch van de wereld. Ze zullen me nog armer maken... Ik ben plat geruïneerd... Ach, wat een dag !

— Er is geen gevaar...

— Jawel, jawel ! Ik moet hier blijven ! Zeg aan Agneta, dat ik straks kom. En als van Dillen weerkeert, moet ze vriendelijk zijn voor hem... en beloven met hem te trouwen. O, wat hangt er ons boven 't hoofd ! Ik ben rampzalig... Ik weet geen raad... Zeg dat nu aan Agneta. Ze mag van Dillen niet vertoornen.

En bevreesd kroop van Ramsdijk terug bij zijn schat. Hij trok de deur dicht.

— Vanavond zult ge wel anders piepen, bromde Fien. Bah, ge verdient niets beters. Naar Agneta gaat hij niet... Zijn geld is alles voor hem. We zullen er een goeden greep in doen.

En met die gedachten keerde de meid naar boven terug.

NAAR DUINENBURG.

Intusschen was Wouter van Dillen naar Nieuwpoort gereden. Het viel hem nu niet moeilijk, Agneta achter te laten, want voor zijn geest zweefde het beeld van Jacqueline.

— Als er bezwaren zijn tegen onze vereeniging, moeten die opgeruimd worden, zoo dacht hij. Isegrim is me zeer genegen en Jacqueline ook. Wonderlijk zijn we samen gebracht en eens zullen we niet meer scheiden.

Met een zonderling gevoel draafde Wouter door Nieuwpoort, zijn eigen stad. Hij had thans geen gerecht meer te vreezen. De burgers keken met vreemden blik naar hem. Velen groetten echter eerbiedig. Iemand deed een teeken, om hem te doen staan. 't Was Jan Borgelia. Maar Wouter maakte een gebaar van minachting en galoppeerde verder.

Spoedig stapte hij aan zijn woning af. De familie wachtte reeds op hem. Ze was gereed voor de reis.

— Wouter, ik heb alles nog eens bepeinsd, zei zijn vader. En ik stel mij, uw moeder en de kinderen in uw handen. Welnu, ja, we zullen in een bevrijd Vlaanderen wonen of samen naar Engeland trekken. Ik weet nu, dat Isegrim geen roover is en oprecht handelt. Hij heeft de burgers van invloed gevangen gezet, doch behandelt hen hoffelijk. Geen enkele geestelijke werd aangehouden... Hij eerbiedigt den godsdienst.

— Vader, hij is een trouw katholiek. Vlaanderen kan toch katholiek blijven met een eigen regeering zooals het vroeger was en zonder vreemde meesters. Maar we zullen dat alles nader gespreken op Duinenburg. Het is nu tijd om te vertrekken.

De mee te nemen have was reeds op een wagen geladen en het gezin nam plaats onder de huif. De oude heer van Dillen wilde echter te voet door de stad gaan, om het zijn medeburgers openlijk te toonen, dat hij de partij van zijn zoon gekozen had. En zoo vertrok men.

— Wat is er met Roger gebeurd ? vroeg vader van Dillen.

— Hij bevindt zich met de andere schoutsdienaren op den Reiger. Nie-

mand van hen wordt in 't minst gedeerd. Alleen van Rooze is elders opgesloten. We konden Roger wel vrij laten, maar in zijn eigen belang is het beter van niet. Moest de toestand keeren, dan zou men hem van verraad beschuldigen en de man heeft ons nooit hulp geboden.

Veel inwoners staarden den schout en zijn zoon na... Sommigen groetten, anderen wendden zich af. Maar fier stapte de heer van Dillen voort. Weer deed Jan Borgelia een poging, om Wouters bescherming af te smeeken.

— Lafaard! snauwde de jonker hem toe. Ga naar de heeren, die ge geveleid hebt, toen ze onrecht pleegden jegens mijn vader.

Buiten de stad klom de voormalige schout ook op den wagen. En veilig bereikte men Duinenburg. De oude kasteelheer begroette hartelijk de familie van den nieuwen bevelhebber. Hij had altijd nog van een vrij Vlaanderen gedroomd en hoopte, dat die nieuwe tijd nu aanbrak. Hij liet het gezin eenige flinke vertrekken aanwijzen.

— Straks breng ik u in kennis met Jacqueline, zei Wouter tot zijn zuster. Of vreest gij haar... als heks?

— Dat weet ge wel beter, antwoordde Livina. Maar mag ik u wat vragen?

— Natuurlijk!

— Ik denk aan Agneta...

Wouters gelaat betrok...

— Agneta is weer bij har oom, heb ik u verteld, zei hij koel.

— Ja, maar zij is daar niet veilig.

— O, de mannen van Isegrim zullen haar geen last aandoen.

— Dat kunt ge niet weten. Ze zijn toch niet allen fatsoenlijke lieden.

— O, neen!

— En velen kunnen zich nu bij hen aansluiten en rooven, zooals het altijd met een oorlog gaat. Wouter, Agneta heeft niet schoon jegens ons gehandeld, maar zij werd misleid.

— Ze koos immers van Rooze!

— Die haar bedroog, zooals hij ook 't gerecht kon winnen. Oordeel rechtvaardig... heeft zelfs vader niet aan u getwijfeld. De schijn was tegen u.

— Maar wat zoudt ge nu willen?

— Dat gij Agneta en haar oom hier bracht!

— Zij zal niet willen. Ze heeft me een moordenaar genoemd...

— Gij kunt haar de gelegenheid aanbieden. Zeg, dat gij uit mijn naam komt. Ze zal dan tenminste ervaren, dat mijn vriendschap oprecht was.

— Het is een nuttelooze tocht...

— Doe het voor mij, Wouter! Het is een gunst door een zuster aan den bevelhebber van Duinenburg gevraagd. De eerste gunst; ge zult me die niet weigeren.

— Gij zijt veel te goed...

— En dan heb ik nog een gedachte, die me nooit los laat...

— Welke?

— Dat het weer in orde komt tusschen Agneta en u!

— Nooit! riep Wouter heftig uit.

— Ja wel... Alle misverstand wordt opgehelderd. De waarheid zegeviert.

— Livina, gij hebt eens liefde voor Pol van Rooze gevoeld, niet waar?

— Liefde ? Verliefdheid... en dat is heel wat anders, hernam het meisje lachend.

— Is er iets van over gebleven ?

— Natuurlijk niet! Ik veracht den kerel...

— Welnu, zoo is ook mijn liefde voor Agneta van Ramsdijk gestorven...

— Ge weet niet, wat ge zegt !

— Jawel... ik meen het ! Ze heeft me te diep gehoond... Reken dus niet op, wat ge misschien nog wenscht. Dat is voor altijd voorbij.

— Bij mij was het voor van Rooze verliefdheid... Bij u zat het gevoel dieper.

— Ja...

— En dat versterft zoo gauw niet !

— Ge weet niet, hoe zij tegenover mij stond... En brutaal koos ze van Rooze. Zij kon niet wachten, tot ik me verdedigd had. Denk aan het parel-snoer. Gelooven, dat ik een dief was! Zoo begon het...

— Omdat van Rooze haar listig wijs maakte, dat gij Roza ontvoerd hadt. Van Rooze is een duivel. Oordeel Agneta niet te hard !

— Ze kende ons toch... Ze wist, dat wij geen schurken zijn.

— Maar gij hadt lang in het buitenland vertoefd. Ge kondt daar veranderd zijn ! Vergeet niet, hoe van Rooze dit alles uitbuitte. Toe, Wouter, wees barmhartig. Laat Agneta daar niet op het eenzaam landgoed, zonder bescherming ! Bevelhebber van den Duinenburg, sta mij deze gunst toe !

Nog aarzelde jonker van Dillen.

— Welnu, ik zal gaan... vanavond. Nu kan ik toch niet, verklaarde hij.

— O, ik dank u, en Livina kuste haar broeder.

— Maar gesteld, dat Agneta hier is, eisch dan niet van mij, dat ik haar nog toespreek. Dat weiger ik volstrekt ! hernam Wouter.

Livina antwoordde daarop niet... Ze was overtuigd, dat de wederzijdsche liefde niet verstorven was. Ze hoopte op de toekomst....

Isegrim had eenige uren op Duinenburg doorgebracht. Vader en dochter waren overgelukkig. Geen gerecht scheidde hen meer.

Isegrim wenschte, dat Jacqueline nu reeds naar Engeland zou reizen. Dat weigerde ze hardnekkig. Ze wilde haar lot aan dat van haar vader verbinden....

Toen Isegrim vertrekken zou, nam hij nog eenige maatregelen met Wouter. Deze wenschte dan den hoofdman aan zijn vader voor te stellen. Jacqueline ging ook mee naar het woonvertrek der van Dillens.

Voormalige schout en vrijbouter stonden tegenover elkaar.

— Heer van Dillen, het kan wonderlijk gaan in 't leven, zei Isegrim. Gij moest mij vervolgen en nu reiken we elkaar de hand.

Van Dillen staarde Isegrim verbaasd aan.

Hij wenkte hem in den hoek der kamer en fluisterde :

— Ik herken u... Ge zijt graaf René van Moerheide.

Nu ontstelde Isegrim...

— Liever had ik mijn naam nog verborgen, zei hij. Maar ik kan de waarheid niet loochenen.

Geestdriftig drukte van Dillen hem de hand.

— En wij, die u voor een roover hielden ! hernam hij... U, den dapperen

edelman, een der helden van Nieuwpoort... in 1600... Ge streedt er met uw vader. Ge waart met hem bij mijn ouders ingekwartierd. Hoe hoffelijk gedroegt ge u beiden... Ik weet, dat ge alles voor de vrijheid offerdet en van uit Holland nog steun verleendet aan de armen te Eernegem, waar het puin van uw slot lag. Ik ben fier, dat mijn zoon onder u dient. Leeft mevrouw nog?

— Eilaas, neen... antwoordde Isegrim, diep ontroerd.

— Gestorven in ballingschap?

De hoofdman aarzelde even...

— Ja... zei hij dan.

Wouter had met bevreemding dat onderhoud gezien, doch het verheugde hem, dat zijn vader en Isegrim zoo'n innig gesprek bleken te hebben. Intusschen stelde hij Jacqueline aan zijn moeder en zuster voor.

— Jonkvrouw, wat hebben wij u verkeerd beoordeeld, zei mevrouw van Dillen. Vergeef het ons !...

— Mevrouw, hoe kondt gij anders over mij denken? 't Gerecht beschuldigde me immers van hekserij.... Ieder geloofde het... Maar God heeft me bevrijd.

— Gij hebt veel geleden.

— Ja, doch het is vergeten. Het spijt me, dat ik u verdriet aandeed.

— Mij?

— Door uw zoon! Ik ben veel aan jonker Wouter verplicht en zal dit nooit kunnen vergeten, maar ik bracht hem in erge ongelegenheid.

— Wouter heeft naar eer en geweten gehandeld. Ik ben er trotsch op. Ja, er waren voor mij moeilijke oogenblikken... doch alles keert nu ten beste. Een samenloop van omstandigheden deed Wouter nadeel; gij hebt er geen schuld aan.

— Ik was toch het begin, mevrouw...

— Maar uw vader redde mijn zoon uit de handen der roovers. Hoe zou ik dat ooit kunnen vergeten? En het was een wederdienst, dat Wouter u toen naar den Reiger geleidde. In dit alles heeft Pol van Rooze een gemeene rol gespeeld.

— Ik weet het, hernam Jacqueline, maar hij zal er rekenschap van moeten afleggen... Die tijd komt nu... Mijn vader weet veel en hij is rechtvaardig.

Op dat oogenblik wenkte Isegrim den zoon van Dillen.

— Wouter, zei hij, het blijkt nu, dat ik een oude kennis van uw vader ben. En daarom wil ik mijn naam ook voor u openbaren. Ik heet geen Antonius of Isegrim, maar graaf René van Moerheide, die in betere tijden zijn slot bij Eernegem had, doch na den mislukten strijd in 1604 het Spaansche juk niet dragen kon en naar Holland trok.

Deze onthulling wekte bij Wouter geweldige teleurstelling... Graaf René van Moerheide! Een hoog edelman... een groote naam... een voornaam geslacht !...

Nu werd het hem duidelijk waarom hij niet anders dan in eerbiedige vriendschap aan Jacqueline denken mocht. Hij was een burgerszoon en zij een edelmansdochter... Daar stond die barreel...

Wouter moest zich beheerschen.

— Houd dien naam verborgen voor anderen, drong Isegrim aan. Nog

eenige dagen... dan kan ik hem openbaar maken... Er zijn redenen, om het thans nog niet te doen.

— En wij, die u voor den Reus hielden, den rooverhoofdman, tusschen Ghistel en Brugge ! zei vader van Dillen. Maar er was aanleiding tot dat misverstand, vooral toen gij een dier roovers uit de gevangenis van Nieuwpoort haaldet...

— Dien ouden man?...

— Ja... hij was gegrepen bij een aanranding.

— Ik weet het. Het was een oude vriend... Hij heeft in Holland geleefd. Uit heimwee keerde hij naar Vlaanderen terug. En de wanhoop dreef hem bij die lieden. Maar hij had nog een eerlijke bedoeling. Hij wilde een bende vrijbuiters vormen, om de Spanjaarden te bestelen, en arme Vlamingen wel te doen... Een troep dus als weleer van Robin Hood, in Engeland. Daarvoor had hij niet genoeg wilskracht. Hij werd aangehouden. Ik vernam zulks bij mijn aankomst en wilde den dompelaar van de galg bevrijden. Dat is gelukt. Hij heeft mij eenige diensten bewezen, door andere kerels, die bij die roovers verdoold waren, tot mijn bende te brengen. En nadien is de ongelukkige gestorven.

— Wie kan die zoogenaamde Reus dan zijn? vroeg van Dillen.

— Een gewone brute roover en moordenaar, al ken ik hem niet, antwoordde Isegrim. Maar we zullen die bosschen zuiveren. Dat spel zal niet lang meer duren.

Wouter luisterde slechts vaag. Hij dacht aan Jacqueline. Zou zij dan toch onbereikbaar zijn voor hem en hechte Isegrim nog aan rang en stand?

— Nu moet ik naar Nieuwpoort, zei graaf van Moerheide. Tot weerziens... Wouter, ge bekijkt me met zoo'n vreemden blik, mijn vriend. Is het, omdat ik een graaf ben?... Graaf of burger, dat is voor mij hetzelfde ! Met die titels heb ik afgedaan... Wij zijn allen zonen van ons goede Vlaanderen. Bezie me dus niet, alsof ik een stralenkrans rond mijn schedel heb !

Deze verklaring verblijdde Wouter toch... Dan zou Isegrim hem zijn dochter niet weigeren. Vader Aleppo kon er zulk een meening op nahouden, de hoofdman zelf toonde zich breeder. En jonker van Dillen kreeg nieuwe hoop. Isegrim nam afscheid. Jacqueline bleef nog bij de familie en sprak vertrouwelijk met Livina. Wouter was gelukkig nu weer haar beschermmer te zijn. Jacqueline gedroeg zich zeer minzaam jegens hem.

TE LOO.

Benedictus, schout van Loo, werd gewekt door zijn knecht Dominicus, die met geweld in de woning gedrongen was, tot voor het bed zijns meesters.

— Ezel, laat me slapen ! tierde de schout. Gisteren heb ik zes flesschen geledigd...

— Maar zes...

— Jonker van Rooze mag me een nieuwe zending doen... Toe, ga nu weg, ik wil uw leelijk gezicht niet zien... Ik moet slapen...

— Maar er is groot nieuws...

— Straks, straks...

- Neen, nu moet ge het hooren... Isegrim...
 Benedictus rees ontsteld overeind.
 — Is dat hellewicht hier ? vroeg hij.
 — Nog niet...
 — Komt hij dan?
 — Wie weet, wat er gebeuren zal ! Luister eens goed... Gij gaapt zoo...
 — Vertel op, lammeling !
 — Isegrim heeft vannacht Nieuwpoort veroverd, deelde Dominicus mee.
 — Ge liegt, kerel ! snauwde zijn baas.
 — Was 't maar waar ! Isegrim is meester te Nieuwpoort, heeft zijn dochter, de heks, verlost, en van Rooze en alle magistraten gevangen genomen.
 — Gij zegt dat om mij te plagen...
 — Ik verklaar u, op mijn zielezaligheid, dat ik in ernst spreek....
 — Maar het is onmogelijk!
 — Wat is er onmogelijk bij Isegrim ?
 — En de Spanjaarden ?
 — Dood en verslagen. Veurne gaat er ook aan... Mijnheer Prijcke moet op de vlucht zijn. De Hollanders zitten te Oostende en te Duinkerke. Ze zijn ons voor met hun oorlog.
 — Dan moeten we beenen maken ! Help me opstaan, Dominicus ! Die vervloekte wijn... Van Rooze heeft me bucht gezonden...
 — Waarom laat ge die flesschen dan niet staan ? Zijt gij zoo stram ?
 — Maar hoe weet ge dat nieuws ?
 — Van vluchtelingen...
 — Mijn Hemel, waar moet ik heen ? Ons zullen ze 't eerst van al op 't droge zetten.
 — Ja... Isegrim kent u...
 — 't Is een duivel !
 — Neen, neen, maar een dappere en bekwame kerel...
 — O, mijn lijf... stijf als een stok... Ik heb last van rheumatiek. En die ezel van een chirurgijn kan me geen goed middel geven.
 — Den wijn laten !
 — En mij dadelijk in 't graf helpen...
 Benedictus zuchtte en steunde en geraakte toch op den vloer. Hij stond daar in zijn goor. gescheurd, vodderig ondergoed.
 — En geen Spanjaarden te Loo ! kermde hij.
 — Alleen die kromme sergeant...
 — Het garnizoen moest naar Veurne...
 — En een deel naar Antwerpen...
 — Loo, de gewichtige vesting, laten ze onbewaakt. Ik blijf hier ook niet. Dominicus, zorg voor een paard !...
 — En een riem ook...
 — Een riem... wat riem ?...
 — Om u op het paard te binden !
 — Gij spot nog met me !...
 — Neen, maar hoe wilt gij in een zadel blijven ?
 — Ewel, een paard en een riem dan ! En gij laat mij niet in den steek.

— O, meester, ge weet zeker wel, dat ik niet vlug kan loopen...

— We blijven samen ! Eisch eenige jonge boeren op als geleide en we zullen ons naar Ieper laten brengen !

— En welke boeren zoudt gij willen ? Kent gij er, die dat zullen doen?

— Zeg, dat ik het hun beveel !

— Dan lachen ze me nog meer uit !

— Is het wonder, dat de Isegrims en al dat gespuis hier meester worden, indien er geen eerbied voor het gezag is ?... Help me die kleeren aantrekken. De verwenschte snijder heeft mijn wambuis veel te nauw gemaakt... Ezels zijn het hier, allemaal ezels ! En ik ben gestraft, om daarover schout te spelen !... Er zijn toch nog geen muiters in de buurt ?

— Neen, alhoewel Veurne niet ver af is ! Heer schout, als ik u moet helpen kleden, kan ik geen paard halen... en een riem... Bovendien, wie zal dat paard geven ?

— De waard...

— Die doet dat niet ! Ieder wil vluchten. Heel Loo staat in rep en roer.

— Loopen ze weg ?

— Natuurlijk !

— De lafaards ! En hun schout in den steek laten ! Regeer daar dan over ! Ik bracht den moordenaar, Wouter van Dillen, in de gevangenis ! Kreeg ik daarvoor een betere plaats ? Geen kwestie van...

— 't Is uw geluk !

— Hoe zoo ?

— Er was maar één plaats open... Nieuwpoort. Denk nu eens, dat gij vannacht daar gezeten of liever dronken in uw bed gelegen hadt ! Gij zoudt Isegrim niet tegen gehouden hebben.

— En van Rooze is gevangen ?

— Ja... En van Dillen is een der aanvoerders...

— Wouter van Dillen ?

— Zeker...

— Alle Heiligen... en ge zegt dat niet ! O, nu moet ik zeker maken, dat ik weg kom ! Ik lever dien moordenaar aan het gerecht over en dit laat den kerel glippen... O, wee, als hij het in zijn hoofd krijgt, Loo te bezoeken.

Benedictus sidderde van angst. Van Rooze gevangen... En als die nu eens alles uitbracht... de heele geschiedenis van 't parelsnoer, de valsche getuigenis over Roza...

— Maar hij zal het niet doen, zei de schavuit bij zich zelf. Dan klappt hij zich ook aan de galg !

Hij was nu gekleed...

— Een paard moet ik hebben ! riep hij.

— Een paard en een riem, twee kostbare zaken, maar waar die te halen ? vroeg zijn dienaar.

— Kom, we gaan er samen om...

Benedictus stak zijn geld bij zich.

— En ik moet al mijn wijn achter laten ! jammerde hij.

— Ge kunt dien niet op uw rug laden, meester... Dan wordt uw reis nog lastiger.

— Isegrim is een duivel... Neen, we kunnen ons niet bezwaren... Wat ten ik stram ! Laat mij op u leunen, Dominicus !

Ze verlieten de woning. Op straat stonden burgers in groepjes. Anderen hadden Loo reeds verlaten.

— De schout gaat ook loopen ! riep een der mannen. Dat mag niet...

— Vrienden, bezorgt mij een paard ! smeekte Benedictus.

En nu klonk het :

— Ge moet hier blijven !

— Uw plaats is te Loo !

— Ge dient de stad te verdedigen !

— We houden u vast.

De kerels omringden den magistraat en zijn knecht.

— Laat ons door ! gebod Benedictus. Ik heb een dringende boodschap te verrichten. Ik ga naar het fort van de Knokke om hulp. We zullen Loo verdedigen.

Men lachte luid en 't regende spotwoorden. Doch men belette de beide mannen het stadje te verlaten. De schout speelde hevig op, driegde en vloekte, had het over straffen, verordeningen en artikelen, doch verhoogde slechts de vroolijkheid.

Eensklaps klonk het : « Daar zijn ze ! »

Een ruitersbende reed door de Westpoort. Schoten knalden. De burgers stoven heen. Ze hadden de geruchten over de verovering van Nieuwpoort gewantrouwd. Thans zagen ze soldaten, geen Spanjaarden... Het moesten de mannen van Isegrim zijn.

Benedictus kreunde van angst. Hij klampte Dominicus vast.

— Help me ! riep hij, half weenend. Ik ben zoo stram !

De schrik verlamde hem nog meer. De knecht stootte hem af en hinkte heen. Benedictus vluchtte dan ook. Doch hij kon niet snel vorderen. En de soldaten renden binnen. Ze hielden hun wapens gereed en tierden en juichten.

— Dat is de schout ! schreeuwde een van hen, naar Benedictus wijzend.

Dadelijk was de magistraat ingesloten. Hij zonk op de knieën en smeekte :

— Genade ! Dood me niet ! Ik ben een vreedzaam man, en ik haat de Spanjaarden. Ik zal trouw zweren aan Isegrim !

— Kerm zoo niet ! spotte de aanvoerder. Mannen, brengt hem op 't stadhuis... Zeg eens, Benedictus, hoeveel Spanjaarden zijn er te Loo ?

— Maar één !

— Liegt ge niet ?

— O, neen, heer... ik zweer het u. Ik wilde hier geen garnizoen hebben en maakte het de kerels zoo lastig, dat ze aftrokken !

— Ja, dat geloof ik !

— Het is de zuivere waarheid, edele heer ! Ik kon nooit een Spanjaard luchten. O, ik ben verheugd, dat Isegrim nu de meester is !

— Uw gezicht getuigt anders maar van weinig vreugde ! Dus er is maar een Spanjaard ?

— Ja, heer...

— En op de Knokke ?

— Een handjevol...

— Honderd...

— Wel, neen, een dozijn misschien... En als die den naam van den geduchten, alledappersten Isegrim hooren, slaan ze als hazen op de vlucht.

— Zooals gij wildet doen!

— Neen, heer! Ik kwam u verwelkomen, maar ging wat uit den weg om uw stormende paarden. Doch, ik ben overgelukkig, dat gij hier zijt. Loo is aan u, heer, aan u en den roemrijken Isegrim.

— Breng den kerel naar het stadhuis! hernam de aanvoerder.

— Ik ben toch niet gevangen? vroeg Benedictus.

— Jawel... Gij zult meegevoerd worden naar Isegrim.

— Maar ik wil hier voor hem het gezag houden, heer; ik heb veel invloed en zal alle inwoners onderdanen en aanhangers doen worden van onzen nieuwen meester.

Benedictus moest zijn verklaringen staken en tusschen twee paarden geleidde men hem naar het stadhuis.

Burgemeester en schepenen bleken verdwenen... De verovering van Loo was zeer gemakkelijk gegaan, zonder klap of stoot, zonder het minste bloedverlies. De eenige Spanjaard vertoonde zich niet.

We weten, dat Isegrim geen ander doel had, dan door dit feit de verwarring onder de Spanjaarden te doen toenemen. De aanvoerder hing een proclamatie uit, waarin hij de burgerij volkomen veiligheid beloofde. De pastoor was gebleven en werd niet in 't minst gehinderd. Er geschiedde geen plundering.

Benedictus werd op een paard gebonden. Hij was half bezwijmd van angst. Zoo voerde men hem heen. Een kleine bezetting bleef te Loo achter.

.....
Toen Isegrim van Duinenburg kwam, reed hij eerst naar den abdijkelder. Juist had men er Benedictus binnen geleid. De schout zat bevend op een bank.

— Zoo, vriend, hebben we u daar ook? vroeg de hoofdman. We kennen elkander reeds, hé?

— Heer Isegrim, ik kom in uw dienst, sprak Benedictus.

— Neen, dank u! Die schande wensch ik niet...

— Ik zweer u trouw...

— Geen eeden, als 't u belijft!

— Maar ik meen het. Ik haat den Spanjaard... Hij is onze verdrukker. Ik bemin de vrijheid...

— En nog meer de wijnflesch. Uw kenteeke is de vuurroode neus. Die blijft gloeien, anders ziet heel uw wezen bleek als was. Zijn komkommer is er niet vatbaar meer voor. Kom eens mee, waarde schout. Hier is nog een vriend van u...

Een soldaat duwde Benedictus voort. Ze kwamen aan de cel van Pol van Rooze. Iemand, die tot cipier aangesteld was, opende de deur en lichtte in het donker vertrek met een fakkel bij.

— Jonker van Rooze! kreet de schout van Loo.

De gevangene rees van zijn bankje op en ontstelde... Ook hij dacht nu aan het parelsnoer en aan Roza op het Vijverhuis. En zijn medeplichtige was daar!

— Ge moogt elkaar even zien, spotte Isegrim. Samen zult ge te Nieuwpoort voor het gerecht verschijnen. We moeten Roza's dood ophelderen....

— Daaraan heb ik geen schuld! riep van Rooze.

— Gij zult verscheidene bezoeken afleggen... eerst in een kelder te Veurne... en dan op den Reiger... vervolgens in 't Vijverhuis te Loo... en ten slotte voor de vierschaar te Nieuwpoort. Benedictus houdt u daar gezelschap.

— Mijnheer, 't is alles de schuld van jonker van Rooze, zoo begon Benedictus reeds zijn verdediging.

— 't Is nu nog te vroeg, hernam de hoofdman. Overdenk maar eens goed heel de zaak! Ge hebt den tijd. En ge krijgt een goed plaatsje tot meditatie.

Benedictus werd in een andere cel opgesloten, en van Rooze voelde zich nu geheel een verloren man...

EEN NIEUWE GETUIGE.

We weten, dat Dolf, die als knecht op de hoeve van Rijkaart in de Moeren gediend had, Veurne verlaten had met Bianca... ook een Spaansche deerne, welke de vriendin van Brak was geweest, doch dezen uit vrees ontvluchtte.

Bruno Rijkaart, die nu Isegrim diende, had patroelje in de omgeving van Nieuwpoort... Op een hoefje, waar hij met zijn gezellen wat nuttigen zou, bemerkte hij een jonge vrouw, die zich snel uit de voeten wilde maken. Dat was verdacht. Bruno zette haar na en hield haar aan.

— Waarom vlucht gij? vroeg hij.

— Ik ben altijd bang van soldaten, stamelde Bianca, want zij was het, die nu hier vertoefde...

Dadelijk hoorde Bruno aan haar toon, dat zij een Spaansche was. En het vermoeden kwam bij hem op, dat Bianca hier de macht van Isegrim bespieden moest.

— Waar woont ge? vroeg hij.

— Te Duinkerke...

— En wat voert ge hier dan uit?

— Ik wilde een vriendin te Nieuwpoort bezoeken... maar ik hoorde, dat het daar oorlog is en durfde niet verder gaan.

— Welnu, wij zullen u naar Nieuwpoort geleiden.

— Nu de toestand zoo is, keer ik liever naar Duinkerke terug, heer.

— Dat kan wel, maar het zal niet gebeuren...

En Bruno leidde haar in de woning. De bevreemde boer en boerin vertelden, dat die vrouw hun eerst om eten gevraagd had en hen toen wilde uithooren over de gebeurtenissen in de streek...

Toen de mannen wat genuttigd hadden, leidden ze Bianca naar de stad. Ze weende en smeekte om haar vrijheid, doch Bruno gehoorzaamde aan zijn bevelen. Spionnen behoefden aan den gouverneur te Duinkerke niet te gaan vertellen, dat de macht van Isegrim feitelijk maar zwak was.

Bianca werd te Nieuwpoort naar het stadhuis gedaan. Isegrim bevond zich nog op Duinenburg of in den abdijkelder, waar men den schout van Loo gebracht had. In afwachting van zijn wederkomst sloot men Bianca in de gevangenis. De Spaansche zat er somber neer. De dag verliep en men liet haar ongemoeid. De avond viel...

De deur werd geopend en een monnik trad binnen.

— Vrouw, sprak hij met zware stem, ik kom eens met u spreken... Ge wordt verdacht spionage te doen. Zeg mij, is dat waar?

— O, neen, vader...

— Ik hoor aan uw toon, dat ge me de waarheid wilt verbergen en dat is niet wel... Heb vertrouwen in mij! Wie zond u naar deze streek?...

— De gouverneur van Duinkerke, bekende Bianca.

— Om Isegrims macht te bespieden?

— Ja, vader... Mijn vriend dwong me het te doen... Hij zal het geld ontvangen.

— Wie is die vriend?

— Zijn naam is Dolf... Hij was hier boerenknecht.

— Ge weet, dat bespieding met den dood gestraft wordt... Er is zelden genade voor.

Bianca sidderde.

— O, moet ik sterven? riep ze uit.

Plots hief de man zijn kap op.

— Herkent ge mij? vroeg hij.

— Baron van Wimpele! kreet Bianca.

— Ja... Eerst heb ik u tot bekentenis gebracht van uw taak. Daarvoor gebruikte ik list... Gij verdient den dood. Ik kan u redden, als ge gehoorzaam zijt!

— Wat moet ik doen, heer?

— Dat zal ik u zeggen. Ge herkent me... Ge hebt lang genoeg in ons huis te Winoxbergen gediend... Ge zijt dan weggegaan om kamenierster of meid te worden bij een Spaansche dame, die Julietta heette. Is het zoo niet?

— Ja, heer, stemde Bianca toe.

— Ge zijt met die dame uit Winoxbergen vertrokken. Waarheen?

— Naar Veurne...

— En uw meesteres maakte daar kennis met jonker van Rooze? Waar is die Julietta gebleven?

— Zij verdween...

— Hoe dan?

Bianca aarzelde.

— De waarheid zeggen! hernam baron van Wimpele. Het is de eenige kans, om uw leven te behouden! Vergeet niet, dat gij een bespiedster zijt en er daarvoor maar een straf is.

— O, heer, toen mijn meesteres uitging... het was met jonker van Rooze... en niet meer terug keerde, wist ik niet, waar ze gebleven was. Jonker van Rooze zei me, dat zij zich naar Spanje begeven had.

— En gij geloofdet dat?

— Het verwonderde me wel, maar mevrouw Julietta was zoo wispelturig...

— Doch nu weet gij meer?

— Ja, heer... Ik werd dan de vriendin van Brak, die dikwijls diensten deed voor jonker van Rooze en eens, zei hij mij, dat van Rooze mevrouw Julietta vermoord had.

— Op welke wijze?

- Dat vertelde hij mij niet.
- Maar ge hebt het hem toch gevraagd ?
- Ja, heer... Hij was dronken, toen hij van dien moord sprak... En als ik er later meer van wilde weten, werd hij kwaad.
- Is dat de volle waarheid ?
- O, ik zweer het u, heer !
- Die Brak leeft nog. Is hij uw vriend niet meer ?
- Neen, heer, hij was mij moe en ik vreesde, dat hij mij ook eens dooden zou. Ik ben dan gevlucht met Dolf.
- Wie was die Dolf ?
- Een vriend van Brak...
- En kende hij jonker van Rooze ook ?
- Ja..., hij hielp hem soms.
- Waarmee dan wel ?
- Spionneeren... Waarvoor weet ik niet...
- Waar is Brak ?
- Ik heb hem onlangs te Winoxbergen gezien.
- Weet ge niet, waar hij zich daar ophoudt ?
- In de herberg « Den Anker », bij de vaart.
- O, ik weet wel, waar dat is...

Bianca vertelde dan, waarom Dolf uit van Rooze's dienst gegaan was. Baron van Wimpele ondervroeg haar nog over allerlei bijzonderheden van Julietta en van Rooze. Eindelijk ging hij heen.

- Gij blijft voorloopig in de gevangenis, sprak hij.
- O, heer men zal mij toch niet dooden ! kreet Bianca.
- Neen... Zoo ge maar steeds de waarheid zegt, wanneer ik u nog meer verhoor.

Baron van Wimpele verliet den kerker. Men herinnert zich, dat hij de edelman was, in wiens woning te Winoxbergen Jacqueline vertoefd had, tot zij Adelida Prijcke te Hondskoote ging bevrijden. Baron van Wimpele was van den beginne af Isegrim zeer genegen, maar hij had dit verborgen voor zijn omgeving. Toen het echter tot uitvoering der plannen kwam, verliet van Wimpele zijn huis en toonde hij zich openlijk de bondgenoot van graaf van Moerheide.

Isegrim had hem nu aangesteld tot hoofd der rechtbank, waarvoor Pol van Rooze gedaagd zou worden. De baron had van den hoofdman bijzonderheden over van Rooze, Julietta en Roza vernomen en leidde het onderzoek verder. Toen Bruno en zijn mannen Bianca op het stadhuis brachten, herkende de baron zijn voormalige dienstbode. Hij bedacht, dat zij bij Julietta, de Spaansche gewoond had, dadelijk besloot hij haar uit te hooren. Hij wist welk karakter ze had en we zagen, dat hij een kleine list gebruikte, om Bianca vrees aan te jagen en gedwee te maken.

Baron van Wimpele spoedde zich naar het stadhuis terug. Daar riep hij een der krijgslieden, het was zijn knecht uit Winoxbergen, die hem ook hier gevolgd was.

— Jan, sprak de baron, ik moet u iets moeilijks, maar zeer gewichtigs opdragen. Ik weet niet, of het lukken zal, maar gij zult er toch uw uiterste best voor doen.

— Wat het ook zij, daarop kunt ge rekenen.

— Luister, wat er aan de hand is. Gij kent aan de vaart te Winoxbergen de herberg « Het Anker ».

— O, een kroeg, waar allerlei volk komt en vooral veel gespuis.

— Juist ! Daar logeert zekere Brak, een bediende van jonker van Rooze; misschien ook is hij er al weer weg, maar kunt ge er zijn verblijfplaats vernemen. Ik zou dien Brak hier moeten hebben, als gevangene... Gij kunt eenige mannen meenemen.

Jan krabde eens achter zijn oor.

— Geen gemakkelijk karweitje, heer, zei hij.

— Neen, dat gaf ik reeds toe... Ge kunt den kerel natuurlijk niet in de stad aanhouden... Indien ge hem buiten de muren kondt lokken ! Ik heb hem hier noodig als getuige.

— Hem uit de stad lokken, dat zou misschien wel gaan. Zoo iets is toch te beproeven.

— Ik zal u een flinke som geven. Handel naar omstandigheden. Gij kunt dien Brak eens veel wijn doen drinken en hem dan wat wijs maken.

— Wel, baron, hoe meer ik er over nadenk, hoe minder bezwaren ik zie...

— Dat dacht ik wel ! Maar er is haast bij...

— Dus moet ik onmiddellijk vertrekken ?

— Ja... Ge kunt misschien vanavond nog uw slag slaan.

Ze spraken nog wat over de zaak en baron van Wimpele duidde dan vier mannen aan, die Jan zouden vergezellen.

— Als ge Brak buiten de stad hebt, doet ge gevijsen met hem, wat ge wilt, hernam de edelman.

— O, dan krijgen we hem gemakkelijk hier, verzekerde Jan.

— Ik bezorg ieder van u een paard. Ge kunt de dieren stallen op mijn hoeve, een kwartier van de stad. De boer is een vertrouwd man. De anderen wachten daar terwijl Jan zich naar de stad begeeft.

Een half uur later verlieten de vijf ruiters Nieuwpoort.

Baron van Wimpele hoopte, dat ze hem Brak zouden leveren. Die getuige kon van Rooze verpletteren; het geding moest openbaar zijn. Al het volk diende te weten, welk een schelm de Spanjaarden het als schout opgedrongen hadden. Het zou voor Wouter van Dillen de volle verrechtvaardiging zijn.

Isegrim kwam op het stadhuis terug.

— Loo is ook veroverd, zei hij lachend tot van Wimpele.

— Zonder strijd zeker ?

— O, ja, het was een gemakkelijke overwinning. Roem is er niet te behalen geweest, maar vriend Benedictus zit in den abdijkerker.

— Ha, een goede getuige ook !

— Een een medeplichtige denk ik.

Van Wimpele vertelde dan, hoe Bianca opgebracht en door hem verhoord was geworden.

— Dus zendt de gouverneur van Duinkerke al spionnen uit ? hernam Isegrim.

— Ja, dat was te verwachten.

— Ik heb te Duinkerke valsche geruchten doen verspreiden.

— De gouverneur zal zijn kop kwijt zijn. Och het was al zoo bij de onderwaterzetting der Moeren.

— Julietta is naar Veurne en zal daar ook paniek wekken. De stad is nu vol roering over dien Mannaert...

— De heiligschenner ?

— Ja en de bevolking is daardoor reeds opgewonden. Och, we houden het wel eenige dagen uit en dan kan Maurits van Nassau tegen Antwerpen oprukken.

Zoo bespraken beide mannen, die elkander reeds vele jaren kenden, den toestand.

HET GOUD VAN DEN VREK.

't Was avond geworden. Agneta van Ramsdijk zat treurig op haar kamer. De bevrijding had bij haar geen vreugde gewekt.

Ze mijmerde over Wouter. En in haar hart was wantrouwen geslopen jegens Pol van Rooze.

Ja, van Dillen had door zijn houding diepen indruk op haar gemaakt. Zeker, hij was de bondgenoot van dien Isegrim, maar Agneta kon thans geen kwaad van hem denken. En wat begreep ze van den toestand. Ze hoorde hier geen nieuws.

Ze had het gevoel alsof ze tegen Wouter een zware nederlaag had geleden. En 't leek haar vreeselijk, dat ze hem een moordenaar genoemd had. Zoo hij eens onschuldig ware en Pol haar schandelijk bedrogen had !

Baron van Ramsdijk trad binnen. Hij had Agneta nog niet gezien. Den ganschen dag was hij bij zijn goud gebleven.

— Dag oom, groette Agneta. Gij schijnt er niet veel om te geven, dat ik uit mijn gevangenschap verlost ben. Ge hebt lang gewacht om me te verwelkomen.

— O, ik ben de ongelukkigste mensch van de wereld ! kloeg de vrek.

Hij gaf Agneta zelfs de hand niet en was zeer gejaagd en beangst.

— Die Isegrim zal hier met zijn duivels binnen vallen en mij geheel ruïneeren ! vervolgde hij. O, wat moet er van mij geworden !

— En denkt ge aan mij dan niet, oom ?

— Gij kunt mij redden ?

— Ik u redden ! Ik meende, dat de mannen de vrouwen verdedigen !

— Hoe zou ik u verdedigen ? Ik ben grijs en stram ! En wie vermag er iets tegen dien booswicht, den Isegrim, gesteund door hekserij, door de zwarte kunst. De Spanjaarden trekken hun krijgsvolk weg. Maar gij kunt mij redden, Agneta, gij alleen ?

— Hoe dan ?

— Wouter van Dillen is de bondgenoot van Isegrim. En hij bemint u... Ga nu nog naar Nieuwpoort, ge zult er jonker van Dillen vinden. Zeg hem, dat gij zijn vrouw wilt worden en vraag ons huis te beschermen. Hij zal dat gaarne doen !

Agneta keek haar oom vol verachting aan.

— Hoe durft ge me zoo iets voorstellen ? vroeg ze heftig.

— Gij alleen kunt mij redden, herhaalde de gierigaard.

En bijna kermend, vervolgde hij :

— Anders verlies ik alles. En gij eveneens ! Dan zijn we beiden dood-arm. Ga naar Nieuwpoort, nu nog... Ik ben zoo angstig voor den nacht.

— Neen, oom, ik ga niet naar Nieuwpoort ! verklaarde Agneta driftig. Ha, gij voelt niet, dat ge laf spreekt. Ge telt uw goud meer dan mijn eer.

— Maar jonker van Dillen vraagt niet beters dan u te huwen. Hij bemint u hartstochtelijk.

— Eerst moest ik van u jonker van Rooze nemen, omdat hij schout werd en u als zoodanig beschermen kon.

— Van Rooze heeft niets meer te vertellen. Hij is gevangen genomen en misschien dooden ze hem wel. Maar Wouter bezit nu veel macht. Hij is de bondgenoot van Isegrim.

— En een moordenaar !

Agneta zei dat nu echter op matten toon, zonder overtuiging.

— Dat is niet bewezen, hernam de baron. Ga naar Nieuwpoort...

— Ge dringt nog aan ?

— Talm niet, het zou te laat kunnen zijn. O, elk oogenblik vrees ik de woeste soldaten van dien Isegrim te zien en wee dan ons. Maar gij kunt me redden !

— Oom, ik verbied u daarover nog te spreken ! riep Agneta uit. Ge weet misschien niet, wat ge zegt. Maar ik schaam me toch in uw plaats. En thans is het genoeg.

— Uw geld ook...

— Genoeg, oom, ik herhaal het...

— O, ge hebt geen deernis met mij ouden man, den ongelukkigsten mensch der wereld !

— Maar oom, denk nu toch eens na ! Waartoe wilt ge me dwingen !

— Wouter van Dillen bemint u.

— Ik ben immers verloofd, en, alware ik dit niet, meent gij, dat ik me vernederen zou om me zelf als vrouw aan te bieden ! Hoe krijgt ge zoo iets in 't hoofd !

— Zou een mensch niet alles doen, om het gevaar te weren ? vroeg van Ramsdijk heftig.

— Alles ? Neen, oom ! Toch niet iets lafs of onedels.

— Is het onedel aan Wouter te zeggen, dat ge hem bemint ? Hij heeft u toch om uw liefde gebedeld.

— Neen, oom, dat deed hij niet, en gij weet toch wel, wat er sedert zijn terugkeer gebeurd is ?

— Agneta, ik smEEK het u, redeneer niet langer, ga naar Nieuwpoort. Ik gebied het u zelfs en als nicht moet ge me gehoorzamen !

— Oom, als ge nog op dien toon voort gaat, verlaat ik de kamer ! verzekerde de jonkvrouw.

— Daar zijn ze, o, daar zijn ze ! jammerde van Ramsdijk.

Hij meende gerucht te hooren. Er werd inderdaad geklopt.

— Mijn goud ! kloeg de vrek en haastig liep hij naar beneden.

— Fien, niet open doen, neen, niet open doen ! schreeuwde hij. Het zijn die woestelingen.

A. HANS

De Heks van Nieuwpoort

Uitgaaf B. H. HANS, Contich.